

Tannleger som tannteknikere

Digital fremstilling av tannerstatninger er på ingen måte en nyhet, og dagens omfang av CAD/CAM- tilbud er interessant og legger inn mange muligheter for vår protetiske hverdag. Men er det bare å sette i gang? Finnes det krav og regler vi må forholde oss til? Er det etiske utfordringer? Svaret er ja.

CAD/CAM kan for den uerfarne oppfattes som én måte å fremstille tannprotetiske produkter på. Sannheten er noe helt annet, og den digitale hverdagen er for lengst kommet over oss alle. Tannteknikere har i mange år brukt de ulike CAD/CAM-teknikkene, og det er mer og mer vanlig at produktene freses fremfor å støpes. I dag kan man som tannlege velge om man vil sende digitale avtrykk til sin tanntekniker for videre behandling og fremstilling, man kan fremstille deler av produktet og samarbeide med tanntekniker eller man kan velge å fremstille produktet helt selv. Det er svært mange muligheter både mht. materialer, indikasjoner for restaureringstyper, skannere, programvare, kurs osv. Et av de eldste systemene er utviklet og har vært på markedet for tannleger i over tretti år. Dersom en tannlege ønsker å ta rollen som tanntekniker ved å fremstille produktene selv, er det også viktig å være klar over hvilke krav som stilles til kompetanse og regelverk – NTFs etiske regler gjelder også her.

Så hva er annerledes og hva bør man tenke på? Tannteknikere er pålagt strenge krav og retningslinjer for doku-

mentasjon av fremstillingsprosessen. Dette står beskrevet i «Forskrift om medisinsk utstyr» og omfatter blant annet sporbarhet, navn på personer som har utført de ulike delene av arbeidet, materialbenevnelse, fremstillings-teknikk, fargeuttak osv. Alt dette skal beskrives i en samsvarserklæring som skal sendes med pasienten og lagres i journalen. Pliktene knyttet til journalføring fremgår som kjent av journalforskriften og en påminnelse om kravene i denne er inntatt i NTFs etiske regler §3:

«En tannlege skal opprette journal for alle sine pasienter og føre journal for all konsultasjon og behandling etter gjeldende lover og bestemmelser.»

Dersom man som tannlege foretar hele prosessen selv, er det naturlig at tannlegen er ansvarlig for at denne dokumentasjonen foreligger. Et tannteknisk arbeid tilvirket for en pasient, er definert som individuelt tilpasset medisinsk utstyr.

Dagens digitale kommunikasjon mellom tanntekniker og tannlege byr på flere muligheter og med mye større effektivitet enn via konvensjonelle metoder. Mange systemer har lagt opp mulighet for å sende digitale avtrykk direkte til tanntekniker, man kan dermed diskutere prepareringer, design, materialvalg, farge osv. på et annet nivå enn tidligere. Systemene gjennomgår konstante oppdateringer, og det krever at tannleger med slikt utstyr holder seg oppdatert og har interesser rundt det tanntekniske faget. Dette er også i tråd med NTFs etiske regel §2:

«En tannlege skal utføre sitt yrke slik det ifølge vitenskap og erfaring er ønskelig. Tannlegen skal vedlikeholde og fornye sine kunnskaper og plikter å følge NTFs regler for obligatorisk etterutdanning. Tannlegen skal gjøre seg kjent med og følge lover og bestemmelser som gjelder for yrkesutøvelsen.»

Selv om noen stiller seg moralske spørsmål vedrørende bruk av CAD/CAM og om dette fjerner arbeidsmengden fra tannteknikere, er ikke dette nødvendigvis sant. Den digitale kontakten mellom behandler og tanntekniker må vi innse at er kommet for å bli. Å etablere kontakt med en dyktig tanntekniker er svært viktig for oss behandlere, og ved hjelp av digitale teknikker kan det være lettere og mer effektivt å « snakke » sammen. Kommunikasjonen med pasientene er også mye mer illustrerende og effektiv, da det er lettere for pasientene å forholde seg til tredimensjonale digitale modeller og se korreksjoner bli gjort på et øyeblikk.

Innen odontologien er det en kontinuerlig utvikling med hyppig presentasjon av nye produkter og fremstillingsmetoder. Det er en spennende utvikling som det kan være lurt å ha et bevisst forhold til, enten man velger å ta ansvaret for hele produktet selv, eller om man jobber tettere med sin utvalgte tanntekniker.

*Knut Gätzschnann
NTFs råd for tannlegeetik*